

Na osnovu članova 137. i 138. stav 3. i stav 4. i člana 182. Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH" broj 26/16) i člana 32. Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 62/16), Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture Bosne i Hercegovine Kantonalni odbor Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde (u daljem tekstu: Sindikat), kao predstavnik radnika, i Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Vlada), kao predstavnik poslodavca, usaglasili su odredbe Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja ("Službene novine Federacije BiH", broj 51/00) sa Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH" broj: 26/16), te zaključuju:

KOLEKTIVNI UGOVOR ZA DJELATNOST SREDNJEG OBRAZOVANJA ZA TERITORIJU BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

I - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim Kolektivnim ugovorom za djelatnost srednjeg obrazovanja (u daljem tekstu: Kolektivni ugovor) se regulira zasnivanje radnog odnosa, zaključivanje ugovora o radu, dužina i raspored radnog vremena, plaće i druge naknade iz radnog odnosa, periodi isplate plaća i naknada, odsustvovanje sa rada i odmor, prestanak ugovora o radu, rješavanje sporova iz radnog odnosa i druga pitanja iz radnog odnosa i po osnovu rada u svim javnim ustanovama u kojima se obavlja djelatnost srednjeg obrazovanja i u državnim domovima na području Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde (u daljem tekstu: srednja škola).

Član 2. (Primjena najpovoljnijeg prava)

- (1) Pravilnikom o radu ili drugim pravnim aktom srednje škole ne mogu se utvrditi manja prava radnika od prava koja su utvrđena ovim Kolektivnim ugovorom.
- (2) Ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno zakonima, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu srednje škole ili drugim pravnim aktima, primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo.

Član 3. (Primjena drugih propisa)

Sva pitanja iz radnog odnosa koja nisu uređena Zakonom o radu, Općim kolektivnim ugovorom za teritoriju Federacije BiH i ovim Kolektivnim ugovorom definisat će se pravilnikom o radu srednje škole.

II – RADNI ODNOS

Član 4. (Zasnivanje radnog odnosa)

- (1) U srednjim školama radni odnos zasnivaju profesori/nastavnici, odgajatelji, stručni saradnici, saradnici i radnici za obavljanje drugih poslova osnovne djelatnosti srednje škole, tehničkih i pomoćno-tehničkih poslova (u daljem tekstu: radnik) u skladu sa propisanim općim i posebnim

- uvjetima: (stručna sprema, stručni ispit, posebna specijalistička znanja, radno iskustvo, psihofizičke sposobnosti i drugi uvjeti).
- (2) Radnik iz stava 1. ovog člana ostvaruje prava iz radnog odnosa u skladu sa zakonima, podzakonskim aktima, ovim Kolektivnim ugovorom sa propisanim općim aktima srednje škole i ugovorom o radu.
 - (3) Radnik kao i lice koje traži zaposlenje u srednjoj školi se ne može stavljati u neravnopravan ili nepovoljniji položaj u odnosu na druga lica s obzirom na spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, porodične obaveze, invalidnost, trudnoću, jezik, vjeru, političko opredjeljenje, nacionalnu pripadnost, socijalni status, imovno stanje, rođenje, rasu, boju kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama, članstvo ili nečlanstvo u sindikatu i zdravstveni status koji zadovoljava uvjete za rad u srednjim školama.
 - (4) Svako postupanje uzrokovano nekim od osnova iz stava 3. ovog člana predstavlja diskriminaciju.
 - (5) Pravilnik o proceduri sa metodologijom i kriterijima za prijem radnika u srednje škole (u daljem tekstu: provedbeni akti/propisi) donosi Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Ministarstvo) uz obaveznu konsultaciju s nadležnim organima reprezentativnih sindikata srednjih škola.

Član 5.

(Utvrđivanje radnog odnosa)

Rad radnika u srednjim školama obavlja se u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima kojima se reguliše srednje obrazovanje, nastavnim planovima i programima, pedagoškim standardima i normativima koji se primjenjuju za rad srednjih škola i općim aktima škole, čije utvrđivanje će se vršiti uz obaveznu konsultaciju sa nadležnim organima reprezentativnih sindikata.

Član 6.

(Utvrđivanje poslodavca)

Poslodavac u smislu ovog Ugovora je srednja škola, sa kojom radnik zaključuje ugovor o radu i zasniva radni odnos, te na osnovu ugovora o radu obavlja određene poslove i zadatke, a poslodavac mu isplaćuje plaću i naknade plaće, te izvršava druge obaveze iz radnog odnosa u skladu sa zakonom, ovim Kolektivnim ugovorom, općim aktima škole i ugovorom o radu.

Član 7.

(Zdravstvena sposobnost)

- (1) Ugovor o radu u srednjoj školi može zaključiti lice koje ima opću zdravstvenu sposobnost utvrđenu od nadležne zdravstvene ustanove i koje ispunjava posebne uvjete za obavljanje odgovarajućih poslova.
- (2) Radnik u srednjoj školi koji u toku radnog odnosa oboli od zarazne ili duševne bolesti ne može obavljati odgojno-obrazovni rad sve dok traju takve okolnosti, odnosno dok radnik ne pribavi uvjerenje odgovarajuće zdravstvene ustanove o zdravstvenoj sposobnosti.

Član 8.

(Način zasnivanja radnog odnosa)

- (1) Radni odnos u srednjoj školi zasniva se na osnovu javnog konkursa, odnosno oglasa, koji se objavljuje u sredstvima javnog informisanja.
- (2) Za prijem u radni odnos profesora/nastavnika, odgajatelja, stručnih saradnika i saradnika, srednja škola obavezno raspisuje konkurs, a za ostale radnike oglas.

- (3) Rok za podnošenje prijave po konkursu ne može biti kraći od 8 (osam) niti duži od 15 (petnaest) dana, a za oglas od 7 (sedam) do 12 (dvanaest) dana.

Član 9.
(Sadržina javnog konkursa/oglasa)

Javni konkurs/oglas mora da sadrži opće i posebne uvjete koji su zakonom, nastavnim planom i programom, pedagoškim standardima i normativima i općim aktima srednje škole utvrđeni za to radno mjesto, trajanje radnog odnosa i trajanje probnog rada ukoliko je predviđen općim aktima srednje škole.

Član 10.
(Izbor kandidata)

- (1) Izbor kandidata po raspisanom konkursu/oglasu, vrši se u skladu sa provedbenim aktima/propisima iz člana 4. stav 5. ovog Kolektivnog ugovora.
- (2) Izbor između kandidata koji ispunjavaju uvjete konkursa, odnosno oglasa, vrši se na osnovu svih podataka koje je dužan da dostavi kandidat.
- (3) Izbor kandidata prijavljenih na konkurs, odnosno oglas, mora se izvršiti najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka roka za konkurs, odnosno u roku od osam dana od dana isteka roka za oglas.

Član 11.
(Obavijest o rezultatima konkursa/oglasa)

- (1) Kandidatu koji nije primljen u radni odnos daje se pismena obavijest, uz odluku o prijemu, koja obavezno mora da sadrži podatke o kandidatu koji je primljen u radni odnos, razloge zbog kojih kandidat nije primljen u radni odnos i pouku o pravnom lijeku.
- (2) Kandidat koji nije primljen u radni odnos ima pravo uvida u konkursni materijal i može podnijeti prigovor školskom odboru srednje škole u roku od pet dana od dana prijema obavijesti.
- (3) Prigovor na obavijest iz stava 1. ovog člana zadržava izvršenje odluke o izboru kandidata.
- (4) Školski odbor srednje škole dužan je o prigovoru iz prethodnog stava ovog člana odlučiti u roku od osam dana od dana isteka roka za podnošenje prigovora.
- (5) Odluka koja je donijeta po prigovoru je konačna.

Član 12.
(Ponovni konkurs/oglas)

Ako se na konkurs, odnosno oglas, ne javi nijedan kandidat koji ispunjava postavljene uvjete, donijet će se odluka o objavljivanju novog konkursa, odnosno oglasa, ukoliko i dalje postoji potreba za prijemom u radni odnos, najdalje u roku od 30 dana.

Član 13.
(Ugovor o radu)

- (1) Radni odnos u srednjoj školi zasniva se potpisivanjem ugovora o radu između radnika i poslodavca, danom otpočinjanja rada, odnosno stupanja na rad radnika u skladu sa ugovorom o radu.
- (2) Poslodavac je dužan radniku dostaviti dokaz u pisanoj formi, kojim potvrđuje da ga je prijavio na obavezno osiguranje u roku od 15 (petnaest) dana od dana zaključivanja ugovora o radu, odnosno početka rada, kao i svake promjene osiguranja koja se tiče radnika.

Član 14.
(Sadržina ugovora o radu)

Ugovor o radu, pored svih elemenata utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Kolektivnim ugovorom i općim aktom ustanove srednjeg obrazovanja, sadrži poslove i zadatke na koje se angažuje radnik: opis poslova i zadataka, norma časova, obaveze koje proističu za radnika iz radnog odnosa u pogledu stručnog usavršavanja, daljeg obrazovanja i unapređivanja svoga rada i druga pitanja u skladu sa odgovarajućim pedagoškim standardima i normativima.

Član 15.
(Probni rad)

- (1) Poslodavac može ugovoriti probni rad u trajanju od tri mjeseca, a otkazni rok traje najmanje sedam dana.
- (2) Za vrijeme trajanja probnog rada radnika iz stava 1. ovog člana, školski odbor srednje škole imenuje stručnu komisiju od tri člana, od kojih dva člana predlaže direktor, a jednog člana predlaže reprezentativni sindikat srednje škole.

Član 16.
(Trajanje probnog rada)

Ako poslodavac srednje škole nakon isteka trajanja probnog rada, a u roku od osam dana nakon dostave mišljenja od strane stručne komisije iz člana 15. stav 2. ovog Kolektivnog ugovora, ne donese odluku o prestanku radnog odnosa, smatra se da je radnik zadovoljio na probnom radu i radni odnos radnika traje do isteka vremena o trajanju radnog odnosa navedenog u konkursu, odnosno oglasu.

Član 17.
(Prestanak radnog odnosa nakon isteka probnog rada)

Za radnika koji na probnom radu ne zadovolji poslodavac srednje škole donijet će odluku o prestanku radnog odnosa.

Član 18.
(Odsustvo za vrijeme probnog rada)

Radniku u srednjoj školi koji je za vrijeme trajanja probnog rada određeni vremenski period iz opravdanih razloga utvrđenih zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom bio odsutan sa rada, probni rad se produžava za isti vremenski period.

Član 19.
(Zaključivanje ugovora o radu)

- (1) Ugovor o radu u srednjoj školi se zaključuje u pisanoj formi na neodređeno ili određeno vrijeme, u skladu sa Zakonom o radu.
- (2) Ugovor o radu na određeno vrijeme može se zaključiti u sljedećim slučajevima:
 - a) radi zamjene privremeno odsutnog radnika do njegovog povratka na rad,
 - b) iznenadnog povećanja obima poslova dok traje potreba za njihovim obavljanjem,

- c) prijema pripravnika radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad i
 - d) u drugim slučajevima zavisno od potreba škole, uz prethodnu saglasnost resornog Ministarstva.
- (3) Prijem u radni odnos na određeno vrijeme vrši se u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju i odgoju („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ br. 10/11 i 5/16), odredbama ovog Kolektivnog ugovora i drugim provedbenim aktima/propisima.

Član 20.

(Privremeni i povremeni poslovi)

- (1) Za obavljanje privremenih i povremenih poslova zaključuje se ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova pod uvjetom da ti poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim vremenom i da ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine.
- (2) Ugovor iz stava 1. ovog člana se zaključuje u pisanoj formi i sadrži vrstu, način, rok izvršenja poslova i iznos naknade za izvršeni posao, uz obaveznu pisanu saglasnost resornog Ministarstva.
- (3) Kao privremeni i povremeni poslovi smatraju se:
 - a) prevod strane stručne i druge literature,
 - b) usluge izdavanja školskog lista,
 - c) izrada i realizacija školskih projekata,
 - d) izvođenje pripremne i instruktivne nastave za obrazovanje odraslih,
 - e) izvođenje nastave na kursovima i seminarima,
 - f) održavanje stručnih seminara i predavanja,
 - g) rad na otklanjanju i okončanju zastoja dijela procesa rada,
 - h) izrada stručnih elaborata,
 - i) realizacija programa mentora za osposobljavanje pripravnika,
 - j) plaćanje intelektualnih usluga i autorskih honorara,
 - k) planiranje i realizacija projekata koji su odobreni od drugih pravnih subjekata, donatora, ili su odobreni putem javnih poziva,
 - l) održavanje informatičke opreme (*Hardware i Software*),
 - m) realizacija projekata javne, kulturne i sportske djelatnosti i
 - n) drugi privremeni i povremeni poslovi predviđeni pravilnikom o radu ustanove.

Član 21.

(Pripravnik)

- (1) Lice koje nakon završenog fakulteta, više ili srednje škole zasniva radni odnos prvi put u tom zanimanju radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad prima se u radni odnos u srednju školu na određeno vrijeme.
- (2) Radni odnos pripravnika traje do isteka roka utvrđenog za polaganje stručnog ispita, utvrđenog zakonskim i podzakonskim aktima.
- (3) Pripravnik je dužan nakon isteka roka na koji je zaključen ugovor o radu polagati stručni ispit u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.

III - ZAŠTITA NA RADU

Član 22. (Zaštita na radu)

Srednja škola je dužna osigurati takve uvjete i mjere lične i kolektivne zaštite kojima se štiti psihofizičko zdravlje te lična i kolektivna sigurnost svih radnika i učenika, u skladu sa zakonom i važećim propisima o sigurnosti i zdravlju na radu.

Član 23. (Oprema za rad posebnih kategorija radnika)

Posebnim kategorijama radnika angažiranim u hemijskom laboratoriju, odnosno laboratorijima za biologiju i fiziku, prostorima za sport i na otvorenom (radnici i učenici na praktičnoj nastavi, kuharice, spremačice i sl.) poslodavac je dužan osigurati odgovarajuću zaštitnu opremu propisanu zakonom, podzakonskim aktima i pedagoškim standardima i normativima.

Član 24. (Sistematski pregled i osiguranje radnika)

- (1) Poslodavac je dužan obezbijediti provođenje obaveznog zakonom predviđenog sistematskog pregleda jednom godišnje.
- (2) Poslodavac je obavezan, u skladu sa zakonskim propisima, da sve radnike osigura kod osiguravajućeg društva od posljedica povrede na radu, odlasku na posao i s posla, za slučaj smrti usljed nesreće na radu, invalidnosti i sl.

IV - RADNO VRIJEME

Član 25. (Radno vrijeme)

- (1) Radno vrijeme radnika u srednjim školama traje 40 sati sedmično raspoređenih u petodnevnoj radnoj sedmici.
- (2) U okviru 40-satne radne sedmice raspored radnog vremena radnika i korištenje dnevnog i sedmičnog odmora utvrđuje se u skladu sa važećim zakonskim propisom za djelatnost srednjeg obrazovanja i odgoja, ovim Kolektivnim ugovorom, pedagoškim standardima i normativima i nastavnim planom i programom.
- (3) Peti oktobar, Svjetski dan nastavnika, obilježava se u školama kao radni nenastavni dan uz prigodan program.

Član 26. (Neposredni odgojno-obrazovni rad)

- (1) U okviru 40-satne radne sedmice radnici koji učestvuju neposredno u odgojno-obrazovnom radu u ustanovi srednjeg obrazovanja imaju propisanu normu časova sedmično u skladu sa važećim pedagoškim standardima, vrijeme potrebno za pripremu nastave, vannastavne aktivnosti, vrijeme potrebno za prisustvovanje sjednicama stručnih organa, konsultacije sa učenicima i njihovim roditeljima, kolektivno i individualno usavršavanje, vođenje pedagoške

- dokumentacije i ostale poslove vezane za odgojno-obrazovni rad, utvrđene pedagoškim standardima i normativima i općim aktima srednje škole.
- (2) Radnik koji učestvuje neposredno u odgojno-obrazovnom radu u srednjoj školi u toku radnog dana može imati, u pravilu, najviše šest časova redovne nastave.
 - (3) Radnik koji izvodi praktičnu nastavu u neposrednom odgojno-obrazovnom radu u srednjoj školi u toku radnog dana može imati najviše osam časova redovne nastave.

V - PLAĆE I NAKNADE PLAĆA

Član 27. (Plaće)

- (1) Plaća radnika sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće iz članova 36. i 37. ovog Kolektivnog ugovora.
- (2) Osnovna plaća radnika čini vrijednost koeficijenta platnog razreda pomnoženog sa utvrđenom osnovicom za osnovnu plaću.
- (3) Složenost poslova i radni učinak utvrđuju se koeficijentom platnog razreda za određene poslove i zvanja.

Član 28. (Osnovica za obračun plaće)

- (1) Osnovicu za obračun osnovne plaće, utvrđuje Vlada uz prethodno mišljenje reprezentativnog sindikata.
- (2) Najniža plaća radnika u srednjim školama utvrđuje se u rasponu od 50% do 70% prosječne plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku za prethodnu godinu, s tim da ista ne može biti manja od plaće isplaćene za juni 2016. godine.
- (3) Plaće radnika u srednjim školama ne mogu biti manje od plaća službenika organa uprave iste stručne spreme i približno iste složenosti poslova.
- (4) Dogovorena osnovica za obračun plaća ne može biti manja u odnosu na druge budžetske korisnike na nivou Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde.

Član 29. (Minuli rad)

Radnicima u srednjim školama plaća se uvećava za svaku godinu penzijskog staža 0,6%, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.

Član 30. (Koeficijenti)

- (1) Koeficijente platnih razreda kao polazni osnov za obračun plaća utvrđuje Ministarstvo sporazumno sa reprezentativnim sindikatom uz saglasnost Vlade.
- (2) Koeficijenti platnih razreda na način definisan stavom 1. ovog člana definisat će se posebnim aktom u roku od 30 dana od dana potpisivanja ovog Kolektivnog ugovora.

- (3) Koeficijenti odgovarajućeg platnog razreda na način definisan stavovima 1. i 2. ovog člana ne mogu biti manji u odnosu na radnike organa uprave iste stručne spreme i približno iste složenosti poslova.
- (4) Osnovna plaća utvrđena ovim Kolektivnim ugovorom ne može biti niža od isplaćene osnovne plaće radnicima u srednjim školama za juni 2016. godine.
- (5) Ukoliko se definišu novi koeficijenti za obračun plaća za uposlene u organima uprave BPK Goražde, vršit će se usaglašavanje koeficijenata za obračun plaća zaposlenih u srednjim školama na način definisan u stavu 1. ovog člana.

Član 31.

(Važenje koeficijenata i osnovice)

Ukoliko se ne postigne sporazum oko koeficijenata platnih razreda za obračun plaće za naredni period, na snazi ostaju trenutno važeći koeficijenti i osnovica za obračun plaće.

Član 32.

(Napredovanje u struci)

- (1) Za radnike zaposlene u srednjim školama na radnom mjestu nastavnika, stručnih saradnika i saradnika te radnika administrativno-fnansijske službe moguće je napredovanje u viši platni razred.
- (2) Napredovanje na radnom mjestu u viši platni razred uvjetovano je ostvarenim rezultatima i kvalitetom rada.
- (3) Radnici iz stava 1. ovog člana napreduju u skladu sa aktima koje uz konsultacije i mišljenje reprezentativnog sindikata donosi Ministarstvo, odnosno u skladu sa pravilima škole.
- (4) Poslodavac je dužan izdati rješenje o napredovanju, kojim će utvrditi koeficijent platnog razreda i dostaviti ga trezoru radi isplate plate.

Član 33.

(Usklađivanje osnovice s rastom indeksa potrošačkih cijena)

Ukoliko se rast indeksa potrošačkih cijena u posljednja tri mjeseca prema podacima Federalnog zavoda za statistiku poveća najmanje 5%, može se vršiti usklađivanje osnovice za obračun osnovne plaće.

Član 34.

(Naknada plaće u vrijeme vanrednih okolnosti)

Radnik u srednjoj školi ima pravo na naknadu plaće za vrijeme prekida rada do kojeg je došlo zbog okolnosti za koje radnik nije kriv, usljed više sile i objektivnih okolnosti koje su utjecale na prekid odgojno-obrazovnog rada, odnosno nastave.

Član 35.

(Plaća pripravnika)

Radnik-pripravnik u srednjoj školi za vrijeme obavljanja pripravničkog staža ima pravo na 80% plaće utvrđene za poslove za koje se osposobljava.

Član 36.
(Naknada plaće u posebnim slučajevima)

Radniku u srednjoj školi, pored slučajeva propisanih Zakonom o radu i ovim Kolektivnim ugovorom, pripada naknada njegove plaće i u slučajevima:

1. obrazovanja i stručnog osposobljavanja, usavršavanja ili prekvalifikacije u skladu sa potrebama srednje škole;
2. privremene nesposobnosti za rad;
3. porodijskog odsustva.

Član 37.
(Otežani uvjeti rada)

- (1) Radnik u srednjoj školi ima pravo na uvećanu osnovnu plaću po osnovu otežanih uvjeta rada, u skladu sa pedagoškim standardima i normativima.
- (2) Pravo iz stava 1. ovog člana se može odnositi na:
 - a) za više nastavnih programa, i to: za svaki program više od dva, a kojih može biti najviše pet priznaje se jedan bruto prekovremeni sat,
 - b) za mentorstvo kod izrade maturalnog rada priznaje se ukupno četiri prekovremena bruto sata po učeniku,
 - c) za mentorstvo pripravniku dvadeset prekovremenih nastavnih sati.
- (3) Dodaci iz stava 1. ovog člana međusobno se ne isključuju.

Član 38.
(Uvećanje plaće)

- (1) U izuzetnim slučajevima i okolnostima, uz saglasnost Ministarstva, plaća radnika uvećava se za:
 - a) rad noću – od 25% do 35% neto satnice;
 - b) rad subotom i nedjeljom - od 15% do 30% neto satnice;
 - c) rad u dane državnih praznika - od 40% do 50% neto satnice;
 - d) prekovremeni rad - od 25% do 50% neto satnice.
- (2) Neto satnica iz prethodnog stava utvrđuje se tako da se osnovna plata radnika podijeli sa brojem radnih sati u mjesecu za koji se osnovna plata uvećava po osnovima iz stava 1. ovog člana.
- (3) Dodaci iz stava 1. ovog člana međusobno se ne isključuju.

Član 39.
(Isplata plaće)

- (1) Plaća radnika isplaćuje se u periodu koji ne može biti duži od 30 dana.
- (2) Plaća i naknada plaće se isplaćuju u novcu.
- (3) Prilikom isplate plaće poslodavac je dužan radniku uručiti pismeni obračun plaće.
- (4) Ako poslodavac ne isplati plaću u roku iz stava 1. ovog člana ili je ne isplati u cijelosti, dužan je radniku, do kraja mjeseca u kojem je dospjela isplata plaće, u pisanoj formi uručiti obračun plaće koju je bio dužan isplatiti.

Član 40.
(Nagrade)

- (1) Za natprosječne rezultate rada, odnosno naročite uspjehe u radu, u srednjim školama poslodavac može radniku isplatiti nagradu u novcu u skladu sa mogućnostima Budžeta Kantona, i to u iznosu od 20% do 30% njegove prosječne plaće isplaćene za posljednja tri mjeseca.
- (2) Nagradu iz stava 1. ovog člana poslodavac može radniku isplaćivati, u pravilu, jednom godišnje i to povodom obilježavanja 5. oktobra, Svjetskog dana nastavnika, u skladu sa uvjetima i načinom dodelje nagrade, kako je to regulirano općim aktom srednje škole, a uz saglasnost Ministarstva.

Član 41.
(Regres za godišnji odmor)

- (1) Radnik u srednjoj školi ima pravo na naknadu na ime regresa za korištenje godišnjeg odmora u iznosu od najmanje 50% visine prosječne plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku za prethodnu godinu.
- (2) U pravilu, isplatu regresa poslodavac je dužan izvršiti do 31.08. tekuće godine, a najkasnije do 31.12. tekuće godine.
- (3) Radnik koji radi u više škola ima pravo na isplatu regresa u svakoj školi shodno vremenu provedenom na radu.

Član 42.
(Otpremnina)

- (1) Radnik u srednjoj školi kojem je, saglasno zakonu i ovom Kolektivnom ugovoru, bez njegove krivice prestao radni odnos otkazom ugovora o radu zaključenog na neodređeno vrijeme, i koji ima najmanje dvije godine rada u obrazovanju, ima pravo na otpremninu, i to:
 - a) za radni staž do 10 godina, naknada iznosi tri neto-plaće radnika;
 - b) za radni staž od 10 do 20 godina, naknada iznosi pet neto-plaća radnika;
 - c) za radni staž preko 20 godina, naknada iznosi šest neto-plaća radnika.
- (2) Otpremnina iz stava 1. ovoga člana ne odnosi se na radnika kojem je prestao radni odnos zaključen na neodređeno vrijeme zbog kršenja obaveza iz radnoga odnosa.
- (3) Poslodavac ima obavezu isplatiti otpremninu iz stava 1. ovog člana do posljednjeg dana rada radnika u srednjoj školi.

Član 43.
(Otpremnina prilikom odlaska u penziju)

- (1) Radnik ima pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u iznosu od šest njegovih plaća isplaćenih u prethodnih šest mjeseci ili šest prosječnih mjesečnih plaća isplaćenih u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, ako je to za njega povoljnije.
- (2) Poslodavac ima obavezu isplate otpremnine iz stava 1. ovog člana na dan prestanka radnog odnosa radnika koji odlazi u penziju.

Član 44.
(Naknada za prevoz)

Radniku kojem nije organizovan prevoz na posao i s posla pripada naknada za prevoz u visini i na način koji će biti utvrđen posebnim propisom Kantona i uz konsultacije sa reprezentativnim sindikatom.

Član 45.
(Troškovi službenog putovanja)

- (1) Radnik ima pravo na naknadu za troškove službenoga putovanja na području Bosne i Hercegovine, kao i za putovanja u inostranstvo na koje se upućuje radi obavljanja službenog zadatka.
- (2) Službenim putovanjem smatra se individualno i kolektivno putovanje na području Bosne i Hercegovine, kao i putovanje u inostranstvo, na koje se radnik upućuje da obavi određeni službeni zadatak (posao), a po nalogu direktora obrazovne ustanove.
- (3) Individualnim putovanjem smatra se odlazak na stručno usavršavanje, seminar i druge poslove po nalogu direktora.
- (4) Kolektivnim putovanjem se smatra odlazak na ekskurzije, kulturno-historijske posjete i druge obaveze u realizaciji godišnjeg plana i programa rada srednje škole.
- (5) Pravo i visina dnevnica i drugih troškova službenog putovanja i način njihovog obračuna i isplate uređuje se odgovarajućim propisima Vlade Kantona.

Član 46.
(Naknada za ishranu)

- (1) Radnik ima pravo na novčanu naknadu za ishranu za vrijeme rada (topli obrok) samo za dane prisustva na poslu.
- (2) Ukoliko poslodavac ne osigura ishranu, radniku se isplaćuje naknada u dnevnom iznosu od 0,8 do 1% prosječne neto-plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, prije donošenja budžeta Kantona za narednu godinu.
- (3) Visina naknada iz stava (2) ovog člana ne može biti niža od iznosa isplaćenog za juni 2016. godine, odnosno ne može biti veća od 1% prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku prije donošenja budžeta.
- (4) Radnik koji radi u više škola ima pravo na ishranu u svakoj školi shodno vremenu provedenom na radu.

Član 47.
(Drugi vidovi naknade)

- (1) Radnik ili članovi njegove uže porodice imaju pravo na jednokratnu novčanu pomoć u slučaju smrti radnika ili njegovog člana uže porodice:

- a) U slučaju smrti radnika, članovima njegove uže porodice se isplaćuje jednokratna novčana pomoć u visini od dvije do četiri prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku za prethodnu godinu. U slučaju smrti člana uže porodice, radnik ima pravo na isti iznos naknade, kako je definirano ovim stavom.
 - b) Naknada iz stava (1), alineja 1. ovog člana će se isplatiti u navedenom rasponu u skladu sa finansijskim mogućnostima Kantona, pod uvjetom da su živjeli sa radnikom u zajedničkom domaćinstvu. Ukoliko je više radnika ili članova uže porodice uposlano na istom nivou vlasti (Kanton), naknada iz stava (1), alineja 1. ovog člana isplatit će se ili jednom od njih ili na jednake dijelove svima, ukoliko isti to budu tražili.
 - c) U slučaju teške bolesti i invalidnosti radnika, koja nije rezultat povrede na radu i profesionalnog oboljenja, radnik ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć za odsustvo sa posla zbog bolesti u visini od jedne do tri prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku za prethodnu godinu.
 - d) Naknada iz stava (1), alineja c. ovog člana će se isplatiti u navedenom rasponu u skladu sa finansijskim mogućnostima Kantona.
 - e) Pod teškom bolesti iz stava (1), alineja c. ovog člana smatra se bolest koja je kao takva označena u odgovarajućim propisima Federalnog ministarstva zdravlja i drugih nadležnih institucija iz oblasti zdravstva.
 - f) U slučaju hroničnih i teških bolesti, neizlječivih bolesti, bolesti koje traju više od jednog mjeseca, u smislu stava (1), alineja c. ovog člana, radniku se isplaćuje jednokratna novčana pomoć jedanput za vrijeme trajanja te bolesti.
- (2) Poslodavac može, u skladu sa finansijskim mogućnostima Kantona, posebnim aktom odrediti pravo na naknadu u slučaju pokrivanja troškova operacije, nabavke medicinskih pomagala ili lijekova, otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda.
- (3) Članom uže porodice uposlenika u srednjoj školi u smislu stava 1. ovog člana smatraju se osobe definisane članom 53. stav (2) Zakona o radu i propisima Kantona.
- (4) Naknade iz stava (1) ovog člana ne mogu biti utvrđene u iznosu nižem niti višem od iznosa koji se isplaćivao do juna 2016. godine.

VI - PRESTANAK UGOVORA O RADU / RADNOG ODNOSA

Član 48, (Otkazni rok)

- (1) Radni odnos radnika u srednjoj školi prestaje u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim zakonom i općim aktima škole.
- (2) Radnik kome se otkazuje ugovor o radu u skladu sa Zakonom o radu i ovim Kolektivnim ugovorom, ima pravo na otkazni rok, zavisno od godina penzijskog staža, kako slijedi:
 - a) od 1 do 10 godina penzijskog staža - 1 mjesec,
 - b) od 10 do 20 godina penzijskog staža - 2 mjeseca,
 - c) preko 20 godina penzijskog staža - 3 mjeseca.
- (3) U slučaju da radnik daje otkaz poslodavcu, otkazni rok ne može trajati duže od trideset dana.

Član 49.
(Produženje ugovora o radu)

- (1) Kad radnik koji je u neposrednom odgojno-obrazovnom procesu (nastavnik, stručni saradnik i saradnik) navrší 65 godina života ili 40 godina staža osiguranja, poslodavac može, uz pismeni pristanak radnika, radi dovršenja neophodnih poslova i kontinuiteta odgojno-obrazovnog procesa ili iz drugih opravdanih razloga, donijeti rješenje o zadržavanju radnika na radu u srednjoj školi za određeno vrijeme koje se utvrđuje posebnim ugovorom o radu, ali najduže do završetka tekuće školske godine.
- (2) Ako radnik u kalendarskoj godini puni 40 godina staža osiguranja, a ima 65 godina života, ima pravo da ostane na poslovima i radnim zadacima dok u toj godini ne napuni 40 godina staža osiguranja.

Povrede radnih obaveza

Član 50.
(Lakše povrede radnih obaveza radnika)

Lakše povrede radnih obaveza radnika su:

- a) neblagovremen dolazak na posao i odlazak sa posla prije isteka radnog vremena ili neopravdano odsustvo s posla za vrijeme kada je obavezna prisutnost,
- b) obavljanje privatnog posla za vrijeme rada,
- c) neblagovremeno i neuredno vođenje dokumentacije i evidencije,
- d) nesavjesno čuvanje službenih spisa ili podataka,
- e) neobavješćavanje poslodavca o propustima u vezi sa zaštitom na radu,
- f) prikrivanje manje materijalne štete,
- g) nedolično ponašanje prema ostalim zaposlenim (svađa, uvreda i dr.),
- h) odbijanje prijema roditelja učenika i odbijanje da se roditelju omogući uvid u ocjene njegovog djeteta.

Član 51.
(Teže povrede radnih obaveza radnika)

Teže povrede radne obaveze radnika su:

- a) sve lakše povrede iz člana 50. ovog Kolektivnog ugovora, a koje se u toku jedne školske godine ponavljaju tri i više puta,
- b) dolazak na rad u pripiatom ili pijanom stanju, upotreba alkohola ili drugih opojnih sredstava,
- c) podsticanje učenika na korištenje droge ili alkohola, omogućavanje nabavke ili upotrebe, davanje, kao i neprijavlivanje nabavke ili upotrebe droge ili alkohola,
- d) nošenje oružja u ustanovi ili krugu ustanove,
- e) bilo kakva vrsta neovlašćenih radnji na školskom dnevniku ili drugom dokumentu ili javnoj ispravi koji pripada školi, ili koji škola izdaje učeniku (iznošenje, sakrivanje, oštećenje i uništenje školske dokumentacije, brisanje, prepravljavanje i dopisivanje podataka),
- f) naplaćivanje privatnih časova učenicima škole u kojoj je nastavnik zaposlen, a radi ocjenjivanja, odnosno polaganja ispita,
- g) pravljenje diskriminacije učenika po bilo kom osnovu,
- h) činjenje (ili nečinjenje) kojim se sprečava ili onemogućava ostvarivanje prava djeteta, učenika ili drugog zaposlenog,
- i) izvršenje krivičnog djela na radu ili u vezi sa radom,

- j) neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno izvršavanje poslova ili naloga direktora u toku rada,
- k) neizvršavanje minimuma procesa rada za vrijeme štrajka,
- l) nezakonito raspolaganje sredstvima, školskim prostorom, opremom i imovinom ustanove,
- m) davanje lažnih podataka i izjava.

Član 52.

(Način utvrđivanja povrede radnih obaveza)

- (1) Prijavu zbog činjenja povreda radnih obaveza iz članova 50. i 51. ovog Kolektivnog ugovora podnosi direktor.
- (2) Prijava iz stava (1) ovog člana podnosi se Disciplinskoj komisiji, koju sačinjavaju dva predstavnika nastavničkog vijeća, sindikalni povjerenik i jedan član kojeg bira školski odbor iz reda nenastavnog osoblja.
- (3) Disciplinska komisija provodi postupak u kojem utvrđuje osnovanost ili neosnovanost prijave iz stava (1) ovog člana.
- (4) Disciplinska komisija odluke donosi većinom glasova prisutnih članova i dostavlja ih školskom odboru na dalje postupanje u skladu sa zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom.

Član 53.

(Prestanak radnog odnosa)

- (1) Radnik u srednjoj školi kome je otkazan ugovor o radu ostat će na poslu do isteka otkaznog roka, ukoliko zakonom ili ovim Kolektivnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.
- (2) O prestanku radnog odnosa radnika u srednjoj školi nadležni organ ustanove donosi odluku o otkazu ugovora o radu.
- (3) Na pismenu molbu radnika, a uz saglasnost poslodavca, radni odnos u srednjoj školi može prestati i prije isteka otkaznog roka utvrđenog zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom.

Član 54.

(Isplata potraživanja radniku nakon otkaza ugovora o radu)

Poslodavac je dužan radniku isplatiti plaću i druge naknade iz radnog odnosa sa svim povećanjima, kao i sva potraživanja na osnovu pravosnažnih sudskih presuda, u skladu sa Zakonom o izvršnoj postupku FBiH, koja mu pripadaju do dana koji je odlukom o otkazu ugovora o radu, odnosno ugovorom o radu, utvrđen kao dan prestanka radnog odnosa.

VII - STRUČNO USAVRŠAVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD

Član 55.

(Obaveza poslodavca za stručno usavršavanje radnika)

U cilju unapređivanja odgojno-obrazovnog rada, poslodavac radniku u toku radnog odnosa u srednjoj školi može da organizira i osigurava dalje obrazovanje, usavršavanje i osposobljavanje za rad u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i općim aktima srednje škole.

Član 56.**(Prava radnika u slučaju stručnog usavršavanja)**

Poslodavac, u skladu sa svojim potrebama, može radnika uputiti na stručno usavršavanje, školovanje ili specijalizaciju, kao i na prisustvo organiziranim seminarima, savjetovanjima, kursevima i drugim vidovima stručnog usavršavanja i obuke potrebne za rad na radnom mjestu, a u tom je slučaju dužan da osigura potrebne uvjete, plaćanje troškova u visini cijene koja se utvrdi za određene oblike, odnosno programe edukacije, plaćeno odsustvo sa rada, odsustvo za pripremu i eventualno polaganje ispita, kao i stručnu zamjenu.

Član 57.**(Obaveza poslodavca za praćenje rada radnika)**

Poslodavac u srednjoj školi organizira praćenje rada radnika i postizanje rezultata u radu i vrši ocjenjivanje, na način i po postupku kako je to propisano zakonima, podzakonskim aktima i općim aktima škole.

Član 58.**(Utvrdjivanje vremena za napredovanje radnika u slučaju utvrđivanja odgovornosti)**

- (1) U slučajevima kada je protiv radnika pokrenut postupak za utvrđivanje odgovornosti zbog teške povrede radne obaveze iz ugovora o radu ili je zbog toga udaljen sa rada, zaustavlja se računanje vremena za unapređivanje radnika, dok traje postupak za utvrđivanje odgovornosti.
- (2) Ukoliko nakon provedenog postupka za utvrđivanje odgovornosti zbog teške povrede radne obaveze iz ugovora o radu radnik bude oslobođen od odgovornosti ili teška povreda radne obaveze bude prekvalifikovana u lahku povredu dužnosti, vrijeme zaustavljanja računa se u vrijeme unapređivanja radnika u viši platni razred.

VIII - ZBRINJAVANJE VIŠKA RADNIKA**Član 59.****(Obaveze u slučaju viška radnika)**

- (1) Zbog uvođenja novog nastavnog plana i programa, smanjenja broja učenika, organizacijskih promjena i objektivnih okolnosti nastalih u srednjoj školi, poslodavac može utvrditi da je prestala potreba za određenim brojem radnika.
- (2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, poslodavac je dužan:
 - a) blagovremeno analizirati, utvrditi i predložiti program dodatnog obrazovanja u skladu sa potrebama novog nastavnog plana i programa, u cilju sprečavanja nastanka viška radnika;
 - b) tri mjeseca prije preduzimanja aktivnosti na rješavanju viška radnika informisati sve zaposlene o nastalom višku.
- (3) Poslodavac uz konsultaciju sa reprezentativnim sindikatom u srednjoj školi utvrđuje listu radnika za čijim radom je djelimično ili potpuno prestala potreba i javno je objavljuju, a poslodavac tu listu, najkasnije do 05. 07. tekuće godine, dostavlja nadležnom Ministarstvu za obrazovanje u Kantonu radi provođenja postupka zbrinjavanja radnika sa liste.
- (4) Kantonalno Ministarstvo iz stava (3) ovog člana dužno je najkasnije do 20.07. tekuće godine za narednu školsku godinu utvrditi zajedničku listu radnika za čijim radom je djelimično ili potpuno prestala potreba u svim srednjim školama na nivou Kantona.

Član 60.

(Plan i program zbrinjavanja viška radnika)

- (1) Nadležni organ za obrazovanje u kantonu dužan je donijeti, uz konsultacije sa reprezentativnim sindikatima, plan i program ili drugi akto kojim se regulira zbrinjavanje viška radnika na nivou Kantona.
- (2) Planom i programom ili drugim provedbenim aktima zbrinjavanja viška radnika za čijim radom je djelimično ili potpuno prestala potreba u srednjim školama, moraju se predvidjeti i rokovi za realizaciju.

Član 61.

(Kriteriji za iskazivanje viška radnika)

- (1) Kriteriji na osnovu kojih se iskazuje djelimični ili potpuni prestanak potrebe za radom radnika, kao i redoslijed na listi radnika za čijim radom je prestala potreba, su:
 - a) radni staž radnika u ustanovama i institucijama obrazovanja;
 - b) stručna sprema;
 - c) stručna zvanja;
 - d) ocjene o radu i napredovanju;
 - e) učešće u odbrani BiH
 - f) radni staž do 5 godina do ostvarenja uvjeta za penziju.
- (2) Kriteriji iz stava 1. ovog člana razrađuju se bodovnim sistemom planom i programom zbrinjavanja viška radnika.
- (3) Kao poseban kriterij ne može se utvrditi: spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, porodične obaveze, starost, trudnoća, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalna pripadnost, socijalno porijeklo, imovno stanje, rođenje, rasa, boja kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama i sindikatima ili neko drugo lično svojstvo.
- (4) Radnik za čijim radom je djelimično ili u cijelosti prestala potreba ima prednost pri zapošljavanju, što se utvrđuje Zakonom o srednjoj školi, pravilnikom ili provedbenim propisom za prijem radnika.
- (5) Ministarstvo će u konsultaciji sa reprezentativnim sindikatima osnovati radno tijelo koje će evidentirati, predložiti i pratiti realizaciju zbrinjavanja viška radnika u skladu sa planom i programom iz člana 60. ovog Kolektivnog ugovora.

Član 62.

(Zabrana prijema drugog lica)

- (1) Srednja škola ne može primati u radni odnos na istim poslovima i zadacima drugo lice dok je na listi iz člana 59. stav (3) ovog Kolektivnog ugovora evidentirano lice sa istim kvalifikacijama i uvjetima tog radnog mjesta.
- (2) Ako se u roku od jedne godine od otkazivanja ugovora o radu zbog proglašenja radnika tehnološkim viškom ukaže potreba za zapošljavanjem radnika sa istom stručnom spremom ili na istom radnom mjestu, poslodavac je dužan prije zapošljavanja drugih lica ponuditi zaposlenje radniku kojem je radni odnos prestao zbog proglašenja tehnološkim viškom.

Član 63.

(Načini zbrinjavanja viška radnika)

Planom i programom zbrinjavanja viška radnika utvrđuju se načini zbrinjavanja radnika:

- a) zapošljavanjem i angažovanjem radnika na druge poslove u srednjoj školi;
- b) angažovanjem radnika na poslove i zadatke koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi u drugoj odgojno-obrazovnoj ustanovi;
- c) raspoređivanjem radnika kod drugog pravnog lica, odnosno omogućavanje putem internih oglasa premještanja u druga pravna lica koja su finansirana iz Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde;
- d) obavezom prekvalifikacije ili dokvalifikacije radnika;
- e) drugim načinima zbrinjavanja viška radnika.

Član 64.

(Prekvalifikacija viška radnika)

- (1) U slučajevima kada se višak radnika rješava prekvalifikacijom, radnik može odbiti prekvalifikaciju ako je ona predviđena za niži stepen stručne spremlje od one koju radnik ima.
- (2) Prema radniku koji svojom krivicom prekine proces prekvalifikacije, odnosno dokvalifikacije, poslodavac nema obavezu daljeg rješavanja njegovog statusa.

Član 65.

(Angažovanje viška radnika kod drugog poslodavca)

U slučaju kada se radnik, koji je utvrđen kao višak, angažuje kod drugog pravnog lica, koje nije srednja škola, na poslovima i zadacima za koje ispunjava uvjete, može zasnovati radni odnos bez prethodno objavljenog konkursa, odnosno oglasa ukoliko se poslodavac i drugo pravno lice o tome dogovore.

Član 66.

(Otkaz ugovora o radu viška radnika)

- (1) Radnik, koji programom i planom rješavanja viška radnika i sa liste iz člana 59. stav 3. ovog Kolektivnog ugovora u predviđenim rokovima ne bude raspoređen na druge poslove i zadatke, ili ne zasnjuje radni odnos u drugoj odgojno-obrazovnoj ustanovi ili kod drugog pravnog lica, ili na drugi način ne osigura zaposlenje, može dobiti otkaz ugovora o radu, s tim da radnik ima pravo na otkazni rok u skladu sa zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom.
- (2) Radnik kome se po planu i programu zbrinjavanja viška radnika ponudi odgovarajući radni angažman, a on ga odbije, briše se sa liste iz člana 59. stav 3. ovog Kolektivnog ugovora.
- (3) Otkazni rok za lica iz stava 1. ovog člana teče od isteka posljednjeg dana roka utvrđenog programom i planom rješavanja viška radnika iz člana 59. stav (3) ovog Kolektivnog ugovora, s tim da se u srednju školu ne može zaposliti narednu jednu godinu drugo lice koje ima isti profil i stepen stručne spremlje, osim lica iz prethodnog stava ovog člana, ukoliko je to lice ostalo nezaposleno.

IX - ODMORI I ODSUSTVA**Član 67.****(Utvrđivanje odmora i odsustva)**

Odmori i odsustva uređuju se Zakonom o radu, zakonima o srednjim školama, Kantonalnim zakonima o srednjem odgoju i obrazovanju i drugim podzakonskim aktima iz ove oblasti.

Član 68.**(Prava radnika u slučaju prekidanja korištenja godišnjeg odmora)**

- (1) Radniku se može odgoditi, odnosno prekinuti korištenje godišnjeg odmora radi izvršenja veoma važnih ili neodgodivih službenih poslova, na osnovu odluke direktora.
- (2) Radniku kome je odgođeno ili prekinuto korištenje godišnjeg odmora, mora se omogućiti naknadno korištenje, odnosno nastavljavanje korištenja godišnjeg odmora.
- (3) Radnik ima pravo na naknadu stvarnih troškova prouzrokovanih odgodom, odnosno prekidom korištenja godišnjeg odmora.
- (4) Troškovima iz stava (3) ovog člana smatraju se putni i drugi stvarni troškovi koji se dokazuju odgovarajućim dokazima.

Član 69.**(Vrijeme obavljanja nenastavnog rada nastavnika)**

Radnik u srednjoj školi, koji učestvuje neposredno u odgojno-obrazovnom radu, koristi radno vrijeme kada učenici nemaju redovnu nastavu, prvenstveno, za kolektivno i individualno stručno usavršavanje koje je propisano zakonom, podzakonskim aktima i općim aktima škole, odnosno utvrđeno posebnim programom stručnog usavršavanja koji se donosi u srednjoj školi za tu godinu. Nastavnici u ovo vrijeme rade na poslovima predviđenim godišnjim planom i programom, odnosno rade na sređivanju pedagoške dokumentacije, planiranju i programiranju nastave za naredni period, pisanju godišnjih i polugodišnjih izvještaja, realizaciji programa instruktivne nastave, obavljaju razredne, dopunske, popravne, maturske i prijemne ispite i druge poslove po nalogu direktora u skladu sa stručnom spremom i za to vrijeme im pripada plaća i naknada plaće.

Član 70.**(Plaćeno odsustvo sa rada)**

- (1) Radnik ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini na način kako je to regulisano Zakonom o radu u sljedećim slučajevima:

a) sklapanje braka.....	5 radnih dana
b) porođaj supruge.....	5 radnih dana
c) sklapanje braka djeteta radnika.....	2 radna dana
d) smrti člana uže porodice.....	5 radnih dana
e) otklanjanje težih štetnih posljedica elementarnih nepogoda.....	3 radna dana
f) aktivno sudjelovanje na sportskim, kulturnim i drugim stručnim i naučnim manifestacijama po odobrenju direktora do.....	5 radnih dana
g) selidba i izgradnja vlastite stambene kuće - stana.....	2 radna dana
h) regulisanje prava na penziju.....	2 radna dana
i) teške bolesti člana uže porodice.....	2 radna dana
j) u slučaju rastave braka.....	2 radna dana
k) i u drugim sličnim slučajevima, što se određuje općim aktima škole.	

- (2) Radnik ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada za :
- a) dobrovoljno darivanje krvi..... 1 radni dan
 - b) za zadovoljenje vjerskih, odnosno tradicijskih potreba..... 2 radna dana
- (3) Radnik ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada u trajanju do dva radna dana za pripremanje i polaganje stručnog ispita ili drugog ispita koji predstavlja uvjete za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je radnik raspoređen.
- (4) Radnik koji je upućen od poslodavca na školovanje, stručno osposobljavanje ili usavršavanje ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju koje se utvrdi općim aktom škole.
- (5) Radnik koji koristi plaćeno odsustvo u smislu ovog člana, za dane koje koristi dobija naknadu plaće i nije dužan da nadoknađuje izgubljene časove. Za vrijeme korištenja odsustva, iz slučaja definisanih ovim članom, direktor je dužan da organizuje adekvatnu zamjenu.
- (6) Izuzetno, u slučaju smrti člana uže porodice, radnik koji je u toku kalendarske godine već iskoristio sedam dana odsustva po nekom od osnova iz ovog člana, ima pravo na plaćeno odsustvo od dodatna tri dana.
- (7) Članovi uže porodice u smislu stava (1) ovog člana utvrđeni su Zakonom o radu.

Član 71. **(Neplaćeno odsustvo sa rada)**

- (1) Srednja škola uz saglasnost Ministarstva može odobriti radniku odsustvovanje sa rada bez naknade plaće (neplaćeno odsustvo) u slučajevima:
- a) za stručno usavršavanje i obrazovanje u inostranstvu ili za naučno-istraživački rad u zemlji, do dvije godine;
 - b) radi spajanja porodice, njege teško oboljelog člana uže porodice, odnosno domaćinstva, u trajanju najdužem do jedne godine;
 - c) radi učestvovanja u radu specijaliziranih institucija u zemlji i inostranstvu, u trajanju najduže do jedne godine;
 - d) radi učešća radnika u kulturnim, sindikalnim i sportskim aktivnostima.
- (2) Odsustvo s rada u srednjoj školi u slučajevima iz stava (1) ovog člana poslodavac će odobriti radniku samo pod uvjetom da se odsustvom ne ometa normalno odvijanje nastavnog procesa, odnosno odgojno-obrazovnog rada u školi.
- (3) Općim aktima srednje škole mogu se utvrditi i drugi slučajevi i uvjeti korištenja neplaćenog odsustva.

X - NAKNADA ŠTETE/ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Član 72. **(Obaveza poslodavca za nadoknadu štete)**

Srednja škola obavezna je nadoknaditi štetu radniku koju on pretrpi na poslu ili u vezi sa poslom, po općim propisima o odgovornosti za štetu.

Član 73.

(Obaveze radnika za nadoknadu štete)

- (1) Radnik u srednjoj školi dužan je nadoknaditi štetu koju prouzroči pri radu namjerno ili iz krajnje nepažnje.
- (2) Ako je štetu prouzrokovalo više radnika, svaki radnik odgovara za dio štete koju je prouzrokovao.
- (3) Poslodavac rješenjem utvrđuje visinu, način i nadoknadu štete.
- (4) U slučaju kada visinu štete nije moguće utvrditi ili bi utvrđivanje štete prouzrokovalo nesrazmjerne troškove, šteta se može utvrditi i u paušalnom iznosu.
- (5) Način utvrđivanja paušalnog iznosa štete i organ koji tu naknadu utvrđuje, kao i druga pitanja u vezi sa ovom naknadom regulišu se pravilnikom o radu srednje škole.
- (6) U slučaju kada radnik odbije da nadoknadi štetu utvrđenu rješenjem iz stava (3) ovog člana, poslodavac može pokrenuti postupak za naknadu štete pred nadležnim sudom.

Član 74.

(Olakšice radniku za nadoknadu štete)

- (1) Ako je šteta nastala na stvari, poslodavac može, na zahtjev radnika, dozvoliti da se naknada štete nadoknadi u određenom roku uspostavom prijašnjeg stanja na stvari o trošku radnika.
- (2) Poslodavac može iznos štete umanjiti ili se može oprostiti nadoknada štete u zavisnosti od imovinskog stanja radnika i njegovog odnosa prema radu.
- (3) Poslodavac može, u zavisnosti od visine štete, a na zahtjev radnika, dopustiti i plaćanje nadoknade štete u ratama, što se utvrđuje rješenjem.

XI - ZAŠTITA PRAVA RADNIKA

Član 75.

(Obaveze poslodavca za upoznavanje radnika o pravima i obavezama)

- (1) Poslodavac je obavezan da upozna radnika o načinu ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti radnika u srednjim školama.
- (2) Poslodavac je obavezan da radniku dostavi u pismenom obliku, odluke, rješenja ili druge akte o ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa, sa obrazloženjem i poukom o pravnom lijeku najkasnije u roku od 15 dana od dana njihovog donošenja.
- (3) Prilikom razmatranja prigovora radnika na odluke i akte iz radnog odnosa i po osnovu rada, poslodavac je dužan razmotriti mišljenje reprezentativnog sindikata.

Član 76.

(Zaštita prava radnika usljed godina staža i bolesti)

- (1) Radniku ne može prestati radni odnos bez njegove krivice ukoliko mu nedostaje do 5 godina do ostvarenja uvjeta za penziju.
- (2) Ako nadležna ustanova za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja ocijeni da kod radnika postoji promijenjena radna sposobnost (invalid II kategorije), poslodavac mu je dužan u pisanoj formi ponuditi novi ugovor o radu za obavljanje poslova za koje je radnik sposoban, ako takvi

poslovi postoje, odnosno ako uz prekvalifikaciju i dokvalifikaciju postoji mogućnost rasporeda radnika na druge poslove.

- (3) U slučaju smanjene radne sposobnosti zbog profesionalne bolesti, povrede na radu i invaliditeta radnika, osigurava se adekvatan posao bez smanjenja plaće koju je ostvarivao prije nastupanja navedene okolnosti.
- (4) Radniku koji je radio skraćeno radno vrijeme zbog razloga navedenih u stavu (1) ovog člana, isplaćuje se plaća koju bi ostvario za radno vrijeme na radnom mjestu na koje je raspoređen.

Član 77.

(Transparentnost ocjenjivanja i napredovanja radnika)

- (1) Ocjene o radu i napredovanju radnika koje donosi nadležni organ dostavljaju se radnicima.
- (2) Radnik ima pravo prigovora na rješenje o ocjenama o radu i napredovanju u skladu sa važećim propisima.

XII - UVJETI ZA RAD SINDIKATA I ZAŠTITA SINDIKALNOG POVJERENIKA

Član 78.

(Organizovanje i djelovanje sindikata)

- (1) Poslodavac u srednjoj školi svojim djelovanjem i aktivnostima ne može ograničavati niti onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlani u sindikat.
- (2) Sindikat djeluje u skladu sa Statutom Sindikata, koji mora biti usklađen sa pozitivnim zakonskim propisima.

Član 79.

(Sindikalni povjerenici)

Sindikalnim povjerenicima u smislu ovog Kolektivnog ugovora smatraju se sljedeća lica: predsjednik Sindikalnog odbora za Sindikalnu organizaciju, predsjednik Kantonalnog odbora za Kantonalnu organizaciju i predsjednik Glavnog odbora sindikata.

Član 80.

(Prava sindikata i sindikalnih povjerenika)

- (1) Mišljenje i prijedloge sindikata poslodavac je dužan razmotriti. Prilikom razmatranja ovih mišljenja i prijedloga na organima upravljanja srednje škole (školskog odbora), poslodavac je dužan pozvati ovlaštenog predstavnika sindikata koji tom prilikom ima pravo diskusije bez prava odlučivanja.
- (2) Žalbe radnika - člana Sindikata ne mogu se razmatrati i o njima odlučivati bez njegovog prisustva ili prisustva ovlaštenog predstavnika Sindikata.
- (3) Poslodavac je dužan primiti i saslušati ovlaštenog predstavnika sindikata, kada on to zatraži, ili po dogovoru. Istovremeno, i ovlašteni predstavnik sindikata dužan je odazvati se pozivu poslodavca kada on to zatraži ili po dogovoru.
- (4) Poslodavac u srednjoj školi je dužan da za rad sindikata osigura sljedeće uvjete:
 - a) odgovarajući prostor za sastanke sindikata i stavljanje postojeće opreme za rad na korištenje potrebnih radi održavanja sastanaka;
 - b) u skladu sa odlukom poslodavca sindikalnom povjereniku, tj. predsjedniku sindikalne organizacije priznaje se četiri sata sedmično za obavljanje njegove funkcije na teret poslodavca;

- c) predsjedniku i članu sindikalnog odbora škole, poslodavac će, uz naknadu plaće, omogućiti odsustvo sa rada do tri dana u toku jedne kalendarske godine za sindikalne aktivnosti;
 - d) članu Kantonalnog odbora, članu Glavnog odbora i njegovih tijela, poslodavac će uz naknadu plaće omogućiti odsustvo ukupno do 8 dana u toku jedne kalendarske godine za sve sindikalne aktivnosti na svim nivoima;
 - e) predsjedniku Kantonalnog odbora priznaje se jedna trećina radnog vremena, odnosno jedna trećina nastavne norme, ukoliko je nastavnik, za obavljanje funkcije na teret poslodavca, a što će se regulisati posebnim aktom Ministarstva;
 - f) nesmetanu podjelu novina, letaka, brošura i drugog informativnog materijala sindikata, kao i oglašavanje sindikalnih aktivnosti na oglasnim pločama i drugim mjestima.
- (5) Članovi sindikata u školi imaju pravo održati sindikalni sastanak najmanje jednom u mjesec dana u radno vrijeme, vodeći računa da se sastanci organizuju u vrijeme i na način koji ne remeti rad škole.
- (6) Ovlaštenom Kantonalnom predstavniku sindikata rukovodilac škole je dužan omogućiti pristup školskim prostorijama, iako navedeni predstavnik nije zaposlenik te škole, radi obavljanja sindikalne aktivnosti.

Član 81.

(Uplata sindikalne članarine)

Poslodavac je dužan osigurati da nadležna finansijska služba vrši obračun i naplatu sindikalne članarine iz plaće radnika članova sindikata, a uz osiguranu pisanu saglasnost te je uplaćuje na račun sindikata u skladu sa uputama sindikata.

Član 82.

(Djelovanje Sindikata)

Sindikat se obavezuje da će djelovati u skladu sa Ustavom, konvencijama MOR-a, zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom.

Član 83.

(Obavijest o izboru ili imenovanju sindikalnih povjerenika)

Sindikat se obavezuje da će u pisanoj formi obavijestiti nadležno Ministarstvo pravde i Ministarstvo zaobrazovanje o izboru ili imenovanju sindikalnog povjerenika i drugih sindikalnih predstavnika.

Član 84.

(Profesionalno obavljanje funkcije u sindikatu)

- (1) Nadležni organ reprezentativnog sindikata može odlučiti da se određene funkcije u sindikatu na kantonalnom i federalnom nivou organiziranja mogu obavljati profesionalno.
- (2) Radniku koji je u radnom odnosu u srednjoj školi, nakon izbora na profesionalnu funkciju za predsjednika Kantonalnog odbora ili Glavnog odbora sindikata, prava i obaveza iz radnog odnosa, na njegov zahtjev, miruju najduže četiri godine od dana izbora, odnosno imenovanja.
- (3) Nakon isteka mandata radnika iz stava (1) ovog člana, poslodavac ga je dužan vratiti na poslove koje je obavljao u srednjoj školi prije izbora na funkciju ili na poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.

- (4) Za vrijeme profesionalnog obavljanja funkcije u sindikatu, radniku pripada plaća u visini plaće koju bi imao da je radio na svom radnom mjestu, koju u bruto iznosu isplaćuje Vlada Kantona na račun Kantonalnog odbora, a Vlada Federacije BiH na račun Glavnog odbora sindikata.
- (5) Vlada Kantona će mjesečno isplaćivati bruto iznos plaće po zahtjevu reprezentativnih sindikata, koji na kantonalnom nivou imaju više od 500 članova.
- (6) Vlada Federacije BiH će mjesečno isplaćivati bruto iznos plaće po zahtjevu reprezentativnih sindikata na teritoriji Federacije BiH.

Član 85.

(Zaštita sindikalnih povjerenika)

Sindikalnim povjerenicima definisanim članom 79. ovog Kolektivnog ugovora definisana su prava članom 103. Zakona o radu.

Član 86.

Učešće sindikata u radu organa upravljanja)

Rukovodeći i upravni organi srednje škole dužni su blagovremeno obavijestiti sindikalnog povjerenika o sjednicama organa u srednjoj školi i omogućiti mu učešće bez prava odlučivanja na svim sjednicama te razmotriti prijedloge i stavove reprezentativnog sindikata o pitanjima koja se raspravljaju.

Član 87.

(Prava i obaveze sindikalnog povjerenika u srednjoj školi)

- (1) Sindikalni povjerenik u srednjoj školi ima pravo i obavezu:
 - a) sudjelovati u planiranju mjera za unapređivanje uvjeta rada;
 - b) biti informisan o promjenama bitnim za sigurnost i zdravlje radnika;
 - c) osposobljavati se i obrazovati za izvršavanje poslova vezanih za zaštitu na radu;
 - d) pozvati inspektora zaštite na radu kad za to postoje razlozi;
 - e) tražiti od poslodavca i radnika da poštuju mjere zaštite na radu;
 - f) biti konsultiran u pripremi i izradi radnog materijala, prednacrta, nacрта i prijedloga propisa i akata iz oblasti radnopravnih odnosa radnika i drugih akata od značaja za ekonomski i socijalni položaj radnika.
- (2) Ako sindikalni povjerenik prilikom obavljanja sindikalne dužnosti te službenog puta u vezi s tom dužnosti, doživi povredu, takva se povreda smatra povredom na radu i sindikalni povjerenik u tom slučaju ostvaruje prava kao i radnik koji je doživio povredu na radu.

Član 88.

(Obaveze vlade za kvalitetan socijalni dijalog)

Vlade kantona i njihova resorna ministarstva i Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke konsultovat će reprezentativni sindikat prilikom izrade nacрта i prijedloga zakona i drugih propisa i akata koji utječu na radnopravni, socijalni, profesionalni i materijalni položaj radnika u srednjim školama i obrazovnoj djelatnosti, zatražiti prijedlog i mišljenje.

XIII - RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 89. (Mirovno vijeće)

- (1) Kolektivne radne sporove, koji se nisu mogli riješiti pregovaranjem potpisnika ovog Kolektivnog ugovora, rješava mirovno vijeće u postupku mirenja, u skladu sa Zakonom o radu i odgovarajućim propisima Kantona.
- (2) Potpisnici ovog Kolektivnog ugovora koji su stranke u sporu, prijedlog mirovnog vijeća mogu prihvatiti ili odbiti, o čemu su dužne da u roku od 8 dana pismeno obavijeste jedna drugu.
- (3) Ako stranke u sporu prihvate prijedlog mirovnog vijeća, tada prijedlog ima pravnu snagu i djelovanje ovog Kolektivnog ugovora.

Član 90. (Arbitražno vijeće)

- (1) Stranke u sporu mogu se sporazumjeti da rješavanje kolektivnog radnog spora povjere arbitraži na način kako je to regulisano Zakonom o radu.
- (2) Ako strane u sporu prihvate arbitražu u smislu stava (1) ovog člana, formira se arbitražno vijeće.
- (3) Svaka strana u sporu imenuje isti broj arbitara.
- (4) Strane u sporu sporazumno biraju predsjednika arbitražnog vijeća.
- (5) Predsjednika arbitražnog vijeća iz stava (4) ovog člana utvrđuju potpisnici Kolektivnog ugovora u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.
- (6) Potpisnici Kolektivnog ugovora će donijeti poslovnik o radu arbitražnog vijeća kojim će se bliže urediti način rada i finansiranja arbitražnog vijeća.

Član 91. (Obavezujuće odluke arbitražnog vijeća)

- (1) Protiv arbitražne odluke žalba nije dozvoljena.
- (2) Odluka arbitražnog vijeća je konačna i ima pravnu snagu i dejstvo Kolektivnog ugovora.

XIV - ŠTRAJK

Član 92. (Pravo na štrajk)

Radnici u srednjim školama radi zaštite i ostvarivanja ekonomskih i socijalnih interesa, koji se ne mogu riješiti putem pregovora sa poslodavcima, niti drugim mjerama, na poziv sindikata ostvaruju pravo na štrajk pod uvjetima i na način utvrđen Zakonom o štrajku.

Član 93. (Prava radnika učesnika u štrajku)

- (1) Radnik koji je učestvovao u štrajku, organizovanom u skladu sa Zakonom o štrajku i ovim Kolektivnim ugovorom, ima pravo na nadoknadu njegove plaće za vrijeme provedeno u školi.
- (2) Nakon završetka štrajka, poslodavac je dužan, uz sporazum sa sindikatom, organizovati nadoknadu radnih sati provedenih u štrajku, a takav rad se ne može smatrati prekovremenim radom.

- (3) Niko ne smije prisiliti radnika da učestvuje u štrajku mimo njegove volje, niti se smije radnik staviti u nepovoljan položaj zbog učešća ili neučešća u štrajku.

Član 94.

(Zaštita radnika u zakonito organizovanom štrajku)

Zakonito organizovanje štrajka i učešće u štrajku u skladu sa zakonom i odredbama ovog Kolektivnog ugovora ne predstavlja povredu radne dužnosti.

Član 95.

(Poslovi koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka)

- (1) Poslovi koji predstavljaju minimum procesa rada u svim srednjim školama koje su učesnici u štrajku dužni obavljati za vrijeme trajanja štrajka pa do okončanja ili prekida štrajka su sljedeći:

- a) pomoćnik direktora, sekretar, referent za plan i analizu, blagajnik i drugo administrativno osoblje rade hitne i neophodne poslove;
- b) tehničko osoblje (portiri, noćni čuvari, rukovaoci sistema centralnog grijanja) rade redovne poslove utvrđene pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka;
- c) radnici na održavanju čistoće, minimalno dva radnika i domar škole, rade redovne poslove predviđene za to radno mjesto;
- d) poslovi smještaja i prehrane učenika u učeničkim domovima vrše se redovno;
- e) nastavno osoblje i stručni saradnici rade administrativno-tehničke poslove, rade na sređivanju pedagoške dokumentacije, provode aktivnosti na individualnom i kolektivnom usavršavanju, provode konsultacije sa učenicima za izradu maturalnih radova te obavljaju individualni savjetodavni pedagoško-psihološki rad sa učenicima;
- f) poslovi smještaja, nadzora i neophodne edukacije i rehabilitacije u školama za učenike s poteškoćama u razvoju;
- g) u okviru minimuma radnih zadataka za vrijeme trajanja štrajka zaposleni su dužni raditi u školi u vremenu od 08:00 do 14:00;
- h) u toku organizacije i provođenja štrajka, poslodavac je dužan da se pridržava odredaba Zakona o štrajku, Zakona o radu, Pravila Sindikata o štrajku;
- i) svi poslovi izvođenja nastave, ocjenjivanja i zaključivanja ocjena za učenike završnih razreda srednje škole ne mogu se prekidati.

- (2) Štrajkački odbori u srednjim školama dužni su poslove iz stava (1) ovog člana objaviti najkasnije na dan najave štrajka, odnosno najkasnije deset dana prije početka štrajka.

Član 96.

(Prekid i završetak štrajka)

Nadležni organ sindikata, na prijedlog štrajkačkog odbora, donosi odluku o prekidu, odnosno završetku štrajka.

XV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 97.

(Zaključivanje i objavljivanje Kolektivnog ugovora)

- (1) Ovaj se Kolektivni ugovor smatra zaključenim kada ga potpišu ovlašteni predstavnici ugovornih strana.
- (2) Ovaj Kolektivni ugovor, nakon zaključivanja, će se objaviti u prvom narednom broju „Službenih novina Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde“.

Član 98.

(Period važenja Kolektivnog ugovora)

- (1) Ovaj Kolektivni ugovor zaključuje se na period od jedne godine od momenta potpisivanja.
- (2) Nakon isteka roka iz stava (1) ovog člana, Kolektivni ugovor će se primjenjivati najduže 90 dana.
- (3) Kolektivni ugovor se može produžiti sporazumom strana koje su ga zaključile najkasnije 30 dana prije isteka važenja tog ugovora.

Član 99.

(Pristupanje Kolektivnom ugovoru)

Ovom Kolektivnom ugovoru mogu pristupiti, kao potpisnici ugovora, ovlašteni predstavnici Vlade, Ministarstva i reprezentativnog Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja Kantonalni odbor Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde.

Član 100.

(Komisija za tumačenje Kolektivnog ugovora)

- (1) Potpisnici Ugovora će, u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog Kolektivnog ugovora, za tumačenje odredaba i praćenje primjene ovog Kolektivnog ugovora imenovati zajedničku komisiju, koja je stavljena od po dva predstavnika potpisnika Kolektivnog ugovora.
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana obavezna je dati tumačenje odredaba ovog ugovora u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.
- (3) Potpisnici Kolektivnog ugovora će donijeti poslovnik o radu komisije, kojim će se bliže urediti način rada i finansiranja komisije.

Član 101.

(Postupak za izmjene i dopune i otkaz Kolektivnog ugovora)

- (1) Svaka ugovorna strana može predložiti izmjene i dopune ovog Kolektivnog ugovora najkasnije do 60 dana prije njegovog isteka.
- (2) Ukoliko se promijene okolnosti koje nisu postojale niti bile poznate u trenutku zaključivanja ovog Kolektivnog ugovora, zbog kojih se odredbe ovog ugovora ne bi mogle primijeniti ili bi njihova primjena bila znatno otežana, ugovorne strane su saglasne da neće jednostrano raskinuti ili prekršiti odredbe ovog Kolektivnog ugovora, nego će drugoj strani predložiti izmjene ili dopune.

- (3) Inicijativa za izmjenu i dopunu ovog Kolektivnog ugovora podnosi se u pisanoj formi, a strana kojoj je upućena inicijativa dužna je odgovoriti, odnosno izjasniti se o tome, u roku od 15 dana od dana prijema inicijative.
- (4) Strana koja je pokrenula izmjene i dopune kolektivnog ugovora uz inicijativu dostavlja i prijedlog izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora.
- (5) Izmjene i dopune ovog Kolektivnog ugovora vrše se na način na koji je i donesen.
- (6) Svaka ugovorna strana može otkazati ovaj Kolektivni ugovor samo ako druga strana ne prihvati proces pregovaranja izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora.

Član 102.
(Nadzor)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog Kolektivnog ugovora obavlja inspektor rada.
- (2) Radnik, sindikat i poslodavac mogu zahtijevati od inspektora rada provođenje inspeksijskog nadzora.

Član 103.
(Usklađivanje pravilnika o radu)

Srednje škole dužne su uskladiti pravilnike o radu i druge opće akte sa ovim Kolektivnim ugovorom u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Kolektivnog ugovora.

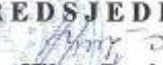
Član 104.
(Broj primjeraka)

Ovaj je Kolektivni ugovor potpisan u pet istovjetnih primjeraka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po dva, a jedan primjerak se dostavlja nadležnom kantonalnom ministarstvu za rad.

Član 105.
(Objavljivanje i stupanje na snagu Kolektivnog ugovora)

Ovaj Kolektivni ugovor stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenim novinama Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde".

za
**SINDIKAT SREDNJEG
OBRAZOVANJA, ODGOJA, NAUKE I
KULTURE BiH KO BPK**

PREDsjedNIK

Hilmo Bunjo

Broj: 01-I /17

Goražde, dana 16. 01. 2017. godine

za
**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
MLADE, NAUKU, KULTURU I SPORT
BPK GORAŽDE**

MINISTAR

Damir Žuga

Broj: 10-34-133 /17

Goražde, dana 16. 01. 2017. godine